

Emperyalizme ve kapitalizme karşı savaşmayı uygun gören bir doktrini izleyen insanlarız.

SÖMÜRÜCÜLÜĞE KARŞI

SAVAS

HAFTALIK TOPLUMCU GAZETE

Yıl: I Sayı : 38 27 Temmuz 1966 Fiyat : 50 Kuruş

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni:

ATTİLÂ AŞUT

Sorumlu Yönetmen :

ERDOĞAN GÖNÜLLER

Yönetim Yeri :
Uzunsokak Cad. No. 3, Kat: 3

Yazışma adresi :
P. K. 80 - TRABZON

Baskı : "Hâkimiyet" Basimevi

T.İ.P. Kocaeli Senatörü İşmen, Karadeniz halkının çilesini dile getirdi :

"FINDIK ÜRETİCİSİ, TEFECİDEN KURTARILMALI!,,

T.İ.P. Kocaeli Senatörü F. Hikmet İşmen, C. Se natosunda yaptığı gündem dışı konuşma ile, Karadeniz halkının merak ve endişeyle izlediği fındık fiyatları konusunu dile getirmiştir. İşmen, İl gönç konuşmasında özetle şunları söylemiştir :

«Fındık ürünü, Karadeniz bölgesinin başta gelen bir geçim kaynağıdır. Üç milyondan fazla bir vatandaş kitlesi, hayatlarını çok sıkı şekilde fındıktan sağlanıkları gelire bağlamışlardır. Şu halde üç milyonu aşkın bir insan kitlesinin yıllık hayat seviyesi, bir tarafın fındık ürününün vezrimine, diğer taraftan da fındığın fiyatına bağlıdır.

1966 yılı fındık ürününün 200 bin tonu bulacağı tahmin edilmektedir. Karadeniz halkı, sağlayacağı bu ürün miktarından gayet memnundur. Fakat yetişirici, bu na rağmen büyük bir endişe içindedir.

Fındık yetişiricisinin % 80'i, 150 — 1500 kg. ürün alır. Bu duruma göre iki büyük milyon civarında bulunan fındık yetişiricisi, geçimlerini ve hayatlarını gayet az ürün miktarlarına bağlı olmuş durumdadırlar. Şu halde bu kalabalık köylü kitlesi için fındık fiyatlarının bir an önce açıklanması ve mübayaşa merkezlerinde gereken tedbirlerin alınması önemli olmakla beraber fındık yetişiricisini asıl ilgilendiren hükümet ta-

rafından açıklanacak des tekleme fiyatının seviyesi ve Fiskobirliğin de bu fiyat seviyesi üzerinden ürünün idrakiyle devamlı, aralıksız fındığı mübayaşa etmesidir.

Hükümetin açıklayacağı destekleme fiyatının seviyesi, yalnız fındık yetişiricisinin hayatıyla ilgili kalmayıp, aynı zamanda fındığın ihracat konusu oması dolayısıyla döviz geliri bakımından da tüm memleketi ilgilendiren bir önem kazanmaktadır. Çünkü dün yada müstehlik memleketlerin iç fındık ihtiyaçı, yıllık olarak 70 — 75 bin ton civarında olup; bunun % 70 — 75'i TürkİYE tarafından karşılanmaktadır. Şu halde dünya piyasalarında memleketimiz fındıkları hâkim olup, piyasa şartları ve fiyatları, Türk fındığının iç fiyat durumuna göre teşekkül etmektedir.

Hariçte ve özellikle en büyük pazar olması bakımından Hamburg'ta tıpkı eden dış fındık fiyatları, yıllardan beri Türk ihracatçıları ile Fiskobirlik tarafından yapılan satış tekliflerinin tesiri altında kalmaktadır. Bu duruma göre TürkİYE'deki iç fiyat, fındığın dış fiyatını tayin e-

den başlıca unsurdur.

Fındık yetişiricisi yukarıda belirttiğimiz gibi % 80'i küçük üretici durumundadır. Onun için malî kudretleri zayıf olduklarıdan daha kısıtan hâkimiyeti altına girmektedirler. Bu tefecilerin bir kısmı, fındık ihracatçısıdır. Öbür kısmını da mahallen «Malcılar» adı verilen kimse ler teşkil etmektedir. Malcılar, fındığa sermaye bağlamış ve stok yapan tefecilerdir. Bunların çıkarı, fındık fiyatının yükselmesi istikame tindedir. Fındık ihracatçısının çıkarı ise iç fiyatların düşmesindendir. İhracatçı, iç ve dış fiyatların birbirine olan etkisini gözönüne alarak, iç fiyatları düşürmek için türlü yollara müracaat etmeye ve hattâ dış pazar fiyatlarına tesir edecek zararlı haberleri yaymaya bile başvurmaktadır.

A.P. iktidarının, geçen yıl pamuk ekicilerini tüccara teslim etme politikasını uygulamastı, üreticileri ürkütmüştür. Bugün geçimlerini fındık ürünne bağlı üç milyonu aşkın köylü büyük bir endişe içinde hükümetin fındık fiyatlarını açıklamasını beklemektedir. Halihazırda Ordu ve Giresun'da fındık fiyatları düşürmek ve üreticiden ürünü yok pa hasına almak için çeşitli söylentiler ortaya atılmıştır.

maktadır. Hükümetin fin dik fiyatını 350 kuruştan ilân edeceğii, ısrarla ileri sürülmektedir. Bugün ekici, bu tahripkâr iddiaların etkisi altında kalarak fındığı 350 kuruştan elden çıkarmak çabasına düşmüş durumdadır. Ekipi, artan hayat pahalılığı ve geçen yıldaki fiyatlar da gözönüne alınarak, fındık fiyatının bir an önce ilân edilmesini beklemektedir. Küçük üretici, fındığa 550 kuruştan fiyat konmasını beklemektedir. Fiyatların küçük yetişiriciyi tattrı edecek bir seviye de tutulması, iç fiyatların dış fiyatları tayin etmesi bakımından, memleketi sağlayacağı yüksek döviz miktarı yönünden de çok önemlidir.

Kısaca, milyonlarca fındık yetişiricisi, kendi lerinin tefecilere ve ihracatçı tüccara teslim edilmemelerini hükümetten istemektedir.»

NOKTA :

İŞ Mİ?

Tarihi Galata Kulesine, 116 yıl önce uçan külâhi tekrar giydiriliyor mus.

Otuz iki milyon Türk halkına hergün giydiriliyor bu külâh.

Lâf ola paşam...

Numan BEYAZIT

Nâzım Hikmet ve halk

ÖNER CIRAVOĞLU

“SAVAŞ”ın 24. sayısında Mustafa Duman’ın “Toplum, Sanat ve N. Hikmet,” başlıklı bir yazısı çıktı. Trabzon basınında bir “Nâzım Hikmet tabusu,” siliniyordu bu yazıyla. Gönülden kutladık bu atılımı.

Biz de burada, gücümüz yeterince, Nâzım’ın halkçı yönünü, şiirlerinden parçalar alıp açıklama ya çalışacağız.

Ve biz, Ulunay'a özenip, örneğin «Karayılan Hikayesi bir şaheserdir» demeyeceğiz. Ve biz, S. De Beauvoir, J. P. Sartre, yahut Falih Rıfkı'ların övgülerini sıralamayıp, otuz milyonun şiirlerde nasıl «çalışkan, namuslu, yiğit, yarı aç, yarı tok...» olduğunu göreceğiz.

Yüzyıllardan beri Türkiye'de, Devletle halkın arasındaki uçurumun git - gide derinleştiği apak bir gerçekktir. Bu dram, şu kadar yıldan beri sürmekte ve bunun grafiği, en küçük bir yükselme göstermemektedir.

Yıllarca önce nasıl,

«Köylünün göz nuru zeamet
alıntıları timar idi...»

ise, bugün zeamet ve timar adlarının değişmesinden başka değişik bir durum göremiyoruz.

Nâzım Hikmet, halkın gerçekini biliyor, yaşıyor ve bunu «Türk halkınin yüce katına» sunuyor du. Niye sunuyordu?

«Karayılan olmadan önce
umurunda değildi Karayılan'ın
kiyametedek gâvura verseler Antep'i
Çünkü onu düşünmeye alıştırmadılar.»

«Yiğitlik atla, sillâhla, toprakla olur.
Onun atı, sillâhi, toprağı yoktu.»

Ve halkın, durumunun bilincine varması için de Nurettin Eşfaş'lara büyük görevler düşüyor:

«Çocuklarımıza Türkçe okutmak,
öğretmek, sevdirmek onları

.....
güzel şey
büyük şey»

Tutucu, bağınaz, metafizik anlayışın örümcek-lendiği bazı çıkarcı kafalar, halkın, gerçeki görebilme yöntemi olan materyalist düşünceyi yok etmek için elliinden geleni yaptılar. Fakat halk aşıkları ülkülerinden dönmiyeceklerdir:

«Doğacaktır sana vadettiği günler Hakkın»

Havır,

Gelecek günler için
gökten âyet inmedi bize
Onu biz kendimiz
vadettik kendimize...»

Halkın ulusal bağımsızlığını kazanabilmesi için emperyalistlere karşı giriştiği hareketin özü şöyle türküleşmişti Nâzım'ın halkçı dilinde:

«Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
Yok edin insanın insana kullugu...»

Ve işin en acı yanı, şu tabloda ortaya çıkıyor :

.....
«balıklar kahve içerken
çocuklar süt bútamıyor.
İnsanları sözle besliyorlar
domuzları patatesle...»

Yahu,

«Ne tuhaf şey TARANTA — BABU

Kapımızdan içeri! ölüüm
kolonyal şapkasına

Yahu, bir bahar çiçeği takip girecek.»

Bu dizelerle de Nâzım, insancıl bir söyleyişe varır.

Dediğimiz gibi, çağlar boyu halkımız, yani bu ulusun çoğunluğu, hep aynı uçuruma sürüklüyor. Bugün değişen hiçbir şey yok. Ama ileride bir umudumuz var: Namuslu Türk Toplumcuları...

«Kavgadan önce Kartal'da bahçevandi
kavgadan sonra Kartal'da bahçivan...»

Bu arada kadınlarımızın durumu da ayrı bir yara. Yıllarca kadınlarımızı «mal» diye bilmemizi öğütlemişler bize...

«ve sanki hiç yaşamamış gibi ölen
ve soñamızdaki yeri
öküzungünden sonra gelen...»

Ve gerçekleri duyuramamak karşısında aynı acı, aynı eziklik, aynı kahir ve zavallı halkın, sorunları anlıyacak düzeyde olmaması, ozanı yeniden coşturuyor, öfkelendiriyor :

«Ve insanlar, ah, benim insanlarım,
Yalanla besliyorlar sizi,
Halbuki açsınız
Etle ekmekle beslenmeye muhtaçsınız.»

Nâzım, kapitalist yönetimin bu vahşetinin zorunlu sonuçlarını ve bugün o güzel, o mutlu günlerin geleceğini biliyor. Bunun bir tarihsel zorunluk olduğunu biliyor. İşte bunun için umudu yitmiyor halk aşığının.

Varalım bakalım, o mutlu düzen nasıl söylemiş, Bedrettin Destanında:

«Hep bir ağızdan türkü söyleyip
hep beraber sulardan çekmek ağı,
demiri oya gibi işliyip hep beraber
hep beraber sürebilmek toprağı
balı incilerden hep beraber yiyebilmek,
yârin yanağından gayri her şeyde
her yerde
hep beraber
diyebilmek
için
on binler verdi sekiz binini...»